

Seyahat Danışmanı Olarak Chatgpt'nin Yeteneklerini Keşfetmek: Turizm Pazarlamasında Üretken Yapay Zekâ Üzerine Bir Araştırma (Exploring the Capabilities of Chatgpt as a Travel Advisor: A Study on the Use of Generative AI in Tourism Marketing)

Akın AKPUR

Dr. Öğr. Üyesi, Tarsus Üniversitesi, Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi, Havacılık Yönetimi Bölümü
E-Posta: akinakpur@tarsus.edu.tr, ORCID: 0000-0002-6536-883X

Anahtar Kelimeler

ChatGPT,
Turizm Pazarlaması,
Seyahat Danışmanı,
Yapay Zekâ

Jel Sınıflama Kodu

L83

Makale Türü

Araştırma Makalesi

Keywords

ChatGPT,
Tourism Marketing,
Travel Advisor,
Artificial Intelligence

Jel Classification Code(s)

L83

Article Type

Research Article

Öz

Bu çalışmanın amacı, yapay zekâ teknolojilerinin turizm pazarlamasına yönelik potansiyelinin değerlendirilmesi ve tatil önerilerinde kullanılan kalıpların anlaşılmasını sağlamaktır. Bu kapsamda OpenAI tarafından geliştirilen ChatGPT adlı yapay zekâ dil modelinin farklı bütçelerde tatil planlama görevine verdiği cevapların içerik ve tasarım açısından anlaşılması amaçlanmıştır. Bu çalışma keşifsel bir araştırma olarak tasarlanmış olup bir yapay zekâ teknolojisi olan ChatGPT ile online görüşme tekniğinden elde edilen veriler içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Bu kapsamda MAXQDA nitel analiz programından yararlanılmış olup kelime frekansı, kelime bulutu ve etkileşimli kelime ağacı veri ve görsellerinden faydalanılmıştır. Araştırmada günlük tatil bütçesi 50 ile 1000 dolar arasında değişen değerler verilerek "ChatGPT Model 4"ten herhangi bir bölge kısıtlaması getirilmeden tatil destinasyonu için öneride bulunmasına yönelik istekte bulunulmuştur. Çalışma kapsamında elde edilen sonuçlar ChatGPT'nin bütçe açısından kişiselleştirilmiş yanıtlar sunma yeteneğine sahip olduğunu göstermektedir. Önerilerin genel olarak konaklama, yeme içme (restoranlar) ve diğer çekicilikler başlıkları altında yapıldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte bölgelere özgü öğelerin vurgulandığı ve benzer kalıplarla cevapların verildiği görülmektedir. Çalışmanın turizm pazarlamacılarına ve teorisyenlerine yapay zekâ alanında yeni bir bakış açısı sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmanın yapay zekâ uygulamalarının seyahat danışmanı olarak kullanıma potansiyelini konu alması bakımından literatüre katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Bu çalışma yapay zekâ uygulamalarına yönelik dar kapsamlı bir bakış açısı sağlamaktadır. Dolayısıyla sonuçlar bu bağlamda dikkate alınmalıdır. Yapay zekânın turizm pazarlamasında potansiyel kullanımlarını ve kısıtlamalarını tam olarak anlamak için daha fazla araştırma yapılmalıdır.

Abstract

The aim of this study is to evaluate the potential of artificial intelligence technologies in tourism marketing and understand the patterns used in holiday recommendations. In this context, the artificial intelligence language model ChatGPT, developed by OpenAI, was utilized to provide responses for holiday-planning tasks with different budgets. This study was designed as exploratory research, and the data obtained through the online interview technique with ChatGPT, an artificial intelligence technology, was evaluated through content analysis. The MAXQDA qualitative analysis program was used for this purpose, and data and visuals, such as word frequency, word cloud, and interactive word tree, were utilized. Requests were made for holiday destination recommendations from "ChatGPT Model 4" by providing values ranging from \$50 to \$1000 as daily holiday budgets. The results obtained within the scope of the study indicate that ChatGPT has the ability to provide personalized responses suitable for different budget limits. It was found that the recommendations were generally made under the categories of accommodation, dining (restaurants), and other attractions. Additionally, region-specific elements were emphasized, and similar patterns were used in the responses. It is believed that this study will provide a new perspective on artificial intelligence for tourism marketers and theorists. The study is expected to contribute to the literature by addressing the potential use of artificial intelligence applications as travel advisors. This study provides a narrow perspective on artificial intelligence applications. Therefore, the results should be considered within this context. More research should be conducted to fully understand the potential uses and limitations of artificial intelligence in tourism marketing.

Akpur, A. (2023). Seyahat danışmanı olarak chatgpt'nin yeteneklerini keşfetmek: Turizm pazarlamasında üretken yapay zekâ üzerine bir araştırma. *International Journal of Contemporary Tourism Research*, 7(2), 93-105. <http://doi.org/10.30625/ijctr.1325428>

Makale Gönderim Tarihi: 10/07/2023

Makale Kabul Tarihi: 17/10/2023

GİRİŞ

Son zamanlarda yapay zekâ alanındaki gelişmeler, çeşitli alanlardan araştırmacıların dikkatini çekmekte ve yapay zekânın neler yapabileceğini anlamaya yönelik çalışmaların sayısı artmaktadır. Yapay zekânın turizm pazarlamasına getirebileceği değişikliklerin, ilgi çekici konulardan biri olduğu düşünülmektedir. Geleneksel arama motorları yerine, bireylere kişiselleştirilmiş çözümler sunabilen yapay zekâ teknolojilerinin yakın gelecekte geleneksel arama motorlarının yerini alabileceği öngörülmektedir (Alafnan vd., 2023).

Yapay zekânın teknolojideki gelişmelerle birlikte gelecekteki pazarlama stratejilerinde belirleyici olacağı ve pazarlama yaklaşımlarında değişikliklere yol açacağı öngörülmektedir. Bununla birlikte, ChatGPT gibi bir yapay zekâ dil modeline pazarlamanın nasıl yapılacağı henüz belirsizdir.

Günümüzde seyahat acenteleri, tur operatörleri, konaklama tesisleri ve turizm sektöründeki diğer işletmelerin çevrimiçi ve sosyal medya platformlarındaki etkileşimlerini artırmaları gerekse de (Guzzo vd., 2022), yapay zekânın teknolojideki gelişmelerin gelecekteki pazarlama stratejilerini değiştireceği ve pazarlama yaklaşımlarında önemli farklılıklara yol açacağı öngörülmektedir. Bununla birlikte, ChatGPT gibi bir yapay zekâ dil modeli üzerinden pazarlama faaliyetlerinin nasıl sürdürüleceği henüz belirsizdir.

Yapay zeka teknolojileri sürekli olarak gelişmekte ve günlük hayatta kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır (Tlili vd., 2023). Üretken yapay zeka, karmaşık ve çeşitli ipuçlarına yanıt olarak insan diline veya görüntülere benzeyen içerik üretmek için derin öğrenme modellerini kullanan bir teknolojiyi ifade etmektedir (Lim vd., 2023). Üretken yapay zekânın en popüler örneklerinden biri, belirli anahtar kelimeleri veya ifadeleri tanımlayarak ve yanıt vererek konuşmaları taklit edebilen bir yazılım tabanlı elektronik sistem olan sohbet robotudur. Sohbet robotu, mesajlaşma hizmetleri, web siteleri ve mobil uygulamalar dahil olmak üzere çeşitli platformlara dahil edilebilmektedir (Salvagno vd., 2023). OpenAI tarafından geliştirilen ChatGPT adlı büyük ölçekli bir dil modeli, insan diline yakın metinler üretmek için eğitilmiştir (Bhattacharya vd., 2023). Doğal dil işleme ve derin öğrenmeye dayalı üretken yapay zekânın entegrasyonu, ChatGPT'nin insan diline benzeyen metinler üretebilme ve konuşma biçimini sürdürebilme yeteneğini sağlamıştır. Bu da daha gerçekçi ve doğal diyaloglar üretmesini sağlamaktadır (Tlili vd., 2023). Hızla değişen dijital ortamda, ChatGPT en verimli ve kullanıcı dostu yapay zeka teknolojilerinden biri olarak ortaya çıkmaktadır (Subramani vd., 2023).

ChatGPT, kullanıcı girişine yanıt olarak konuşma biçiminde yanıtlar üretebilen 175 milyar parametreye sahip bir modeldir (Gilson vd., 2023). Dil modelleri, Wikipedia ve çeşitli diğer web siteleri başta olmak üzere çeşitli kaynaklardan alınan metinlerden oluşan etiketlenmemiş bir veri kümesi kullanılarak eğitilir. Anlamlı sonuçlar üretebilmek için bu istatistiksel modellerin geniş veriye ihtiyacı vardır (Floridi ve Chiriatti, 2020). Bununla birlikte, özellikle doğal dil üretebilen gelişmiş otomatik yazma teknolojilerinin yaygın olarak benimsenmesi, gelecekte okuryazarlığın nasıl uygulanacağı ve öğretileceği konusunda ciddi endişeleri beraberinde getirmektedir (Robinson, 2023). Bu endişelere rağmen, ChatGPT birkaç yeteneğe sahiptir; sorulara yanıt verme, akademik makaleler üretme, yazılı metinleri çevirme, blog yazıları oluşturma, edebi eserleri anlatma, şiirler yazma (Guerra-Pujol, 2023) ve hatta hukuk sisteminde kullanılma (Simshaw, 2022). ChatGPT ve diğer yapay zekâ teknolojileri, turizm sektöründe kişiselleştirilmiş tatil önerileri sunabilmesi sayesinde seyahat endüstrisinin pazarlamasında devrim yapabilecek bir potansiyeline sahiptir. Doğal dil işleme ve derin öğrenme algoritmalarını kullanarak bu teknolojiler, turizm sektöründeki işletmelerin müşterilerinin ihtiyaçlarını daha iyi anlamalarına ve böylece genel deneyimlerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Bu çalışma ile ChatGPT'nin bir seyahat danışmanı olarak performansı değerlendirilmiş ve bu roldeki yetenekleri belirlenmiştir. Bununla birlikte verilen cevaplar içerik analizine tabi tutularak destinasyonlara ilişkin önerilerde yer alan ifade kalıplarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Çalışmanın, akademisyenler ve turizm pazarlama uzmanları için bir bakış açısı sağlayabileceği düşünülmektedir. Çalışmanın turizm alanında yapılan kısıtlı yapay zekâ odaklı çalışmalardan bir olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. ChatGPT

Yapay zekânın modern çağı, 1956'da bir grup bilim adamı ve matematikçinin Dartmouth College'da insanlar gibi düşünebilen bilgisayarlar yaratma olasılığını tartışmak üzere bir araya gelmesiyle başlamıştır. O zamandan bu yana yapay zekâ, makine öğrenimi, doğal dil işleme ve robot bilimindeki atılımlarla hızla ilerlemeye devam etmiştir (Deng ve Lin, 2022). GPT (üretici ön-eğitilmiş dönüştürücü) model ailesi (GPT-2, GPT-3), genellikle takviyeli öğrenme veya denetimli ince ayarlama kullanarak birçok belirteç ve parametre üzerinden eğitilen çeşitli görevleri, boyutları ve eğitim tekniklerini kapsayarak sürekli olarak genişlemektedir (Katz vd., 2023). GPT-2 Şubat 2019'da ortaya çıkmıştır. GPT-3 ise OpenAI'nın GPT dil modelinin üçüncü versiyonudur ve 2020 yazında popülerlik kazanmıştır. GPT-2 ve GPT-3'ün genel sistem tasarımı ve mimarisi büyük ölçüde değişmezken, eğitim veri kümesinin boyutu önemli ölçüde artmıştır (Tingiris ve Kinsella, 2021). GPT-3, derin öğrenme tekniklerini kullanarak insan tarafından oluşturuluyormuş gibi metinler üretebilmektedir (Floridi ve Chiriatti, 2020). Bununla birlikte bir otonom dil modeli (kelime

dizelerinden tahminleme yapabilen) olarak çalışarak dizideki bir sonraki kelimeyi tahmin edebilmektedir (Cyphert, 2021). Makale yazma, şiir oluşturma, sohbet etme, metin çevirme, belge özetleme ve hatta kod yazma gibi çeşitli görevleri başarabilme yeteneğini göstermektedir (Tingiris ve Kinsella, 2021). GPT-4'ün tanıtımı ile birlikte, teknoloji daha yaratıcı ve işbirlikçi hale gelmiştir. Böylelikle şarkı yazma, senaryo yazma ve hatta kullanıcının benzersiz yazım stilini öğrenme gibi görevler gerçekleştirilebilmektedir (openai.com/product/gpt-4, 03.04.2023).

ChatGPT insan benzeri konuşmalar üretebilen güçlü bir sistemdir (Deng ve Lin, 2022). Büyük dil modellerinin gücünü sergileyen kullanıcı dostu ve etkili bir sistem olan ChatGPT, GPT-4 tarafından desteklenmektedir. Metin, fotoğraf, ses, video ve diğer çıktılar için çeşitli oluşturucu modeller bulunmaktadır (Gimpel vd., 2023). ChatGPT, farklı bilgi parçaları arasındaki ilişkileri haritalayarak bağlamlarına uygun metinler oluşturan bir dönüştürücü model kullanarak, çeşitli kaynaklardan gelen girişleri analiz etmektedir (Bhattacharya vd., 2023). ChatGPT birçok konuda sanki bir insan tarafından yazılmış gibi özgünlüğü yüksek içerikler üretebilmektedir (Khalil ve Er, 2023).

ChatGPT'nin, üretkenliğini artırabileceği ve bankacılık, konaklama, turizm ve bilgi teknolojisi gibi sektörlerde önemli faydalar sunabileceği, yönetim ve pazarlama alanlarında işletme operasyonlarını iyileştirebilecek yeteneklere sahip olduğu görülmektedir. Ancak, mevcut uygulamalarda potansiyel bozulmalara neden olabilecek GPT teknolojilerinin sınırlamalarını da kabul etmek önemlidir. Gizlilik ve güvenlik endişeleri önemli olup, önyargıların, yanlış kullanımın ve yanlış bilginin sonuçları göz ardı edilmemelidir (Divedi vd., 2023).

GPT model ailesi sürekli olarak gelişmektedir. Bu gelişme çeşitli görevleri, boyutları ve eğitim yöntemlerini kapsar. Bu modeller genellikle takviyeli öğrenme veya denetimli ince ayar kullanılarak birçok belirteç ve parametre üzerinden eğitilir (Katz vd., 2023). GPT-4 gibi büyük dil modellerinin yeteneklerini sergileyen ChatGPT, kullanıcı dostu ve güçlü bir sistemdir. Bununla birlikte, metin, görüntü, ses ve video işleme için diğer oluşturucu modeller de bulunmaktadır (Gimpel vd., 2023).

ChatGPT, farklı bilgi parçalarını analiz ederek ve belirli bağlamlar için en uygun metinleri oluşturarak giriş verilerini işler (Bhattacharya vd., 2023). GPT modelleri ve ChatGPT gibi sistemlerin benimsenmesinin artmasıyla birlikte, bu teknolojilerin sorumlu bir şekilde uygulanması kullanıcılar ve sektörler için giderek daha önemli hale gelmiştir.

2.2. Turizm ve Bilgi Teknolojileri

Turizm pazarı, turist sayısının her yıl artmasıyla önemli bir büyüme yaşamaktadır (Liu ve Wei, 2023). 2023 yılının ilk üç ayında yaklaşık olarak 235 milyon turist uluslararası seyahatlere katılmıştır (UNTWO, 2023). Günümüzde turistler, turizm şirketlerinin hizmetleriyle etkileşime geçmeden önce bilgi toplamak için interneti sıkça kullanmaktadır (Rivero vd., 2022). Ayrıca, turistler deneyimlerini zaman ve mekandan bağımsız olarak geliştirmek için çeşitli teknolojilere güvenmektedir (Suhud vd., 2023). Dolayısıyla, turizm pazarının genişlemesi ve turist sayısının artması, internet teknolojisindeki ilerlemeler nedeniyle sektörde önemli değişikliklere yol açmıştır (Liu ve Wei, 2023; Volchek ve Brysch, 2023). Sonuç olarak, turizm ve hizmet sektöründeki şirketlere uygulanabilen bir ekonomi için yeni bir ağ yönetimi modeli ortaya çıkmıştır (Kazak vd., 2022).

İnternetin ve sosyal medyanın yaygın olarak kullanılabilir hale gelmesiyle birlikte, turistler seyahat destinasyonları hakkında bilgi edinmek ve izlenimlerini şekillendirmek için bu platformlara büyük ölçüde bağımlı hale gelmiştir. Özellikle çevrimiçi incelemeler, bir destinasyon hakkındaki algıları şekillendirmede ve seyahat seçimlerini etkilemede kritik bir rol oynamaktadır. Bu durum son zamanlarda yapılan çalışmalarda görülmüştür (Liu, 2022; Zang, 2022). Günümüzde sosyal medya (Facebook, Instagram vb.), sanal gerçeklik uygulamaları ve web siteleri üzerinden destinasyon pazarlaması yapılmaktadır (Lu vd., 2021; Roth-Cohen ve Lahav, 2018; Hua vd., 2017; Vrana ve Zafiroopoulos, 2006).

Seyahat sektöründeki dijitalleşme, müşteri veritabanları ve kullanıcı tarafından oluşturulan içeriklerin getirdiği öncülük ile şirketlerin özel rehberler ve bilgilendirici kataloglar geliştirmelerini teşvik etmektedir (Cherkasova, 2023). Ayrıca, bilgi teknolojileri uygulamaları turistlerin deneyimlerini ve seyahat planlamalarını iyileştirerek, kolayca bilgiye erişmelerini ve bilinçli kararlar vermelerini sağlamaktadır (Mai vd., 2023).

Sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik, insansız hava araçları, 3D baskı, bulut bilişimi, büyük veri, Nesnelerin İnterneti (IoT) ve yapay zeka gibi teknolojileri içeren dijital dönüşüm, sosyal ve endüstriyel ihtiyaçları ele almaktadır ve iş akışı ve kültürde ilerlemeler ve değişiklikler yaratmaktadır (Haktanır vd., 2023). Turistlerin dijital ortamlardaki duygusal ifadeleri, seyahat kararlarını ve pazarlama stratejilerini önemli ölçüde etkilemektedir (Dong, 2022). Bu açıdan turizm işletmeleri internet tabanlı teknolojik gelişmeleri yakından takip etmeli ve stratejik kararları alırken pazarlama araçlarındaki güncel durumu göz önünde bulundurmalıdırlar.

3. YÖNTEM

Bu çalışma nitel bir araştırma olarak kurgulanmıştır. Bu çalışma keşifsel bir araştırma olarak tasarlanmış olup bir yapay zekâ teknolojisi olan ChatGPT ile görüşme tekniğinden elde edilen veriler içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Görüşme tekniği verilere açıklık ve kesinlik kazandırmaktadır. Ancak çeşitli nedenlerle sonuçlarda bir sapma olabilmektedir (Seyidoğlu, 2020). İçerik analizi ise görüşmeye ilişkin dökümlerin karakterize edilmesi ve karşılaştırılmasında kullanılan ve verileri daha ileri analizler için verileri hazır hale getiren bir yöntemdir (Coşkun vd., 2015). Araştırmada günlük tatil bütçesi 50 ile 1000 dolar arasında değişen değerler verilerek "ChatGPT Model 4"ten lokasyon olarak bir kısıtlama getirmeden dünya genelinde 10 tatil destinasyonu önerisinde bulunmasına yönelik istekte bulunulmuştur. Bu aralıkta bütçeler verilmesinin sebebi bütçe azaldığında destinasyon önerilerinin içeriklerindeki farklılıkların tespit edilmek istenmesidir. ChatGPT Model 4 tarafından verilen cevapların belli bir format içerisinde kendini tekrarlayan öneriler olduğu görüldüğünden her destinasyon için verilen ilk beş öneri yeterli görülmüştür. Böylelikle 6 farklı bütçe için önerilen 5 destinasyona yönelik toplam 30 cevap içerik analizine dâhil edilmiştir. Bu kapsamda MAXQDA nitel analiz programından yararlanılmış olup kelime frekansı, kelime bulutu ve etkileşimli kelime ağacı veri ve görsellerinden faydalanılmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Görüşme Bulguları

S1: Günlük 1000 dolarlık bir bütçeyle ziyaret edilebilecek 5 tatil destinasyonunu listeleyebilir misin?

C1: Elbette, işte günlük 1000 dolarlık bir bütçeyle keyifli bir deneyim yaşayabileceğiniz beş tatil destinasyonu:

1. Maldivler: Overwater bungalovları ve muhteşem plajlarıyla ünlü olan Maldivler, lüks tatil köyleri, su sporları ve romantik kaçışlar sunar. Günlük 1000 dolarlık bir bütçeyle konforlu bir konaklama, fine dining deneyimi, şnorkelle dalış, dalış ve spa terapileri gibi birçok aktiviteyi keyifle yapabilirsiniz.
2. Santorini, Yunanistan: Bu sembolik Yunan adası, beyaz badanalı binaları, mavi kubbeli kiliseleri ve nefes kesen gün batımlarıyla ünlüdür. Bütçenizle lüks bir otelde konaklayabilir, lüks restoranlarda yemek yiyebilir ve adanın plajlarını, şarap evlerini ve arkeolojik sitelerini keşfedebilirsiniz.
3. Bora Bora, Fransız Polinezyası: Balayı çiftleri ve plaj severler için hayal edilen bir destinasyon olan Bora Bora, overwater bungalovları, berrak lagünleri ve canlı deniz yaşamıyla dikkat çeker. Günlük 1000 dolarlık bir bütçeyle lüks konaklamaların, fine dining deneyimlerinin ve dalış, şnorkelle dalış veya lagün turu gibi aktivitelerin tadını çıkarabilirsiniz.
4. Paris, Fransa: "Işıklar Şehri" olarak bilinen Paris, romantik atmosferi, dünya standartlarında müzeleri ve gurme mutfağıyla ünlüdür. Günlük 1000 dolarlık bir bütçeyle yüksek kalitede bir otelde konaklayabilir, seçkin restoranlarda yemek yiyebilir, Eyfel Kulesi, Louvre Müzesi ve Notre-Dame Katedrali gibi ikonik yerleri ziyaret edebilir ve Seine Nehri'nde bir tekne turuna veya bir kabare gösterisine katılabilirsiniz.
5. Tokyo, Japonya: Bu canlı metropol, geleneksel gelenekleri modern teknolojiyle harmanlar. Günlük 1000 dolarlık bir bütçeyle lüks bir otelde konaklayabilir, yüksek kaliteli sushi restoranlarında veya Michelin yıldızlı mekanlarda yemek yiyebilir ve İmparatorluk Sarayı, Tsukiji Balık Pazarı ve Asakusa'nın tarihi bölgesi gibi cazibe merkezlerini keşfedebilirsiniz.

S2: Günlük 750 dolarlık bir bütçeyle ziyaret edilebilecek 5 tatil destinasyonunu listeleyebilir misin?

C2: Tabii ki! İşte günlük 750 dolarlık bir bütçeyle harika bir deneyim yaşayabileceğiniz beş tatil destinasyonu:

1. Maui, Hawaii, ABD: Maui, yemyeşil manzaraları, altın plajları ve eşsiz kültürüyle ünlüdür. Günlük 750 dolarlık bir bütçeyle konforlu bir otelde konaklayabilir, çeşitli restoranlarda yemek yiyebilir ve şnorkelle dalış, sörf yapma veya Haleakala Milli Parkı'nı keşfetme gibi aktivitelerin tadını çıkarabilirsiniz.
2. Roma, İtalya: Bu tarihi şehir, antik kalıntıları, ikonik anıtları ve dünya standartlarında müzeleriyle ünlüdür. Bütçenizle güzel bir otelde konaklayabilir, orta ila lüks restoranlarda İtalyan mutfağının tadını çıkarabilir ve Koloseum, Roma Forumu, Vatikan Şehri ve Trevi Çeşmesi gibi yerleri ziyaret edebilirsiniz.
3. Sydney, Avustralya: Bu kozmopolit şehir, güzel plajları, ikonik anıtları ve canlı bir yemek kültürü sunar. Günlük 750 dolarlık bir bütçeyle şık bir otelde konaklayabilir, çeşitli restoranlarda yemek yiyebilir ve Sydney Opera Binası, Harbour Köprüsü ve Bondi Plajı gibi cazibe merkezlerini keşfedebilirsiniz.
4. Dubrovnik, Hırvatistan: İyi korunmuş ortaçağ şehir surları ve büyüleyici sahil manzaralarıyla Dubrovnik, Adriyatik Denizi'nin popüler bir destinasyonudur. Bütçenizle butik bir otel veya dairede konaklayabilir, yerel restoranlarda yemek yiyebilir ve şehir surları, Lovrijenac Kalesi ve yakındaki adalar gibi yerleri ziyaret edebilirsiniz.
5. Cape Town, Güney Afrika: Bu sahil şehri doğal güzellikleri, kültürel deneyimleri ve açık hava aktiviteleriyle dikkat çeker. Günlük 750 dolarlık bir bütçeyle konforlu bir otel veya pansiyonda konaklayabilir, çeşitli

restoranlarda yemek yiyebilir ve Table Dağı, Robben Island ve Cape Winelands gibi cazibe merkezlerini keşfedebilirsiniz.

S3: Günlük 500 dolarlık bir bütçeyle ziyaret edilebilecek 5 tatil destinasyonunu listeleyebilir misin?

C3: Tabii ki! İşte günlük 500 dolarlık bir bütçeyle unutulmaz bir deneyim yaşayabileceğiniz beş tatil destinasyonu:

1. Barcelona, İspanya: Bu canlı şehir, benzersiz mimarisi, zengin tarihi ve Akdeniz plajlarıyla ünlüdür. Günlük 500 dolarlık bir bütçeyle orta düzeyde bir otelde konaklayabilir, çeşitli restoranlarda yerel mutfağın tadını çıkarabilir ve La Sagrada Familia, Park Güell ve Gotik Mahalle gibi cazibe merkezlerini ziyaret edebilirsiniz.
2. Kosta Rika: Biyoçeşitliliği, yemyeşil yağmur ormanları ve el değmemiş plajlarıyla ünlü olan Kosta Rika, çeşitli doğa maceraları sunar. Günlük 500 dolarlık bir bütçeyle konforlu bir ekolojik tatil köyünde veya otelde konaklayabilir, yerel restoranlarda yemek yiyebilir ve yürüyüş yapma, zip-line turları veya milli parkları keşfetme gibi aktivitelerin tadını çıkarabilirsiniz.
3. Budapeşte, Macaristan: Tuna Nehri üzerinde yer alan bu tarihi şehir, termal hamamları, etkileyici mimarisi ve canlı gece hayatıyla ünlüdür. Bütçenizle orta düzeyde bir otel veya dairede konaklayabilir, çeşitli restoranlarda yemek yiyebilir ve Buda Kalesi, Balıkçılar Bastionu ve Széchenyi Termal Hamamları gibi yerleri ziyaret edebilirsiniz.
4. Bali, Endonezya: Bu popüler ada destinasyonu, yemyeşil doğası, kültürel deneyimleri ve güzel plajlarıyla bilinir. Günlük 500 dolarlık bir bütçeyle özel bir villada veya butik bir otelde konaklayabilir, yerel ve uluslararası restoranlarda yemek yiyebilir ve Ubud Maymun Ormanı, Uluwatu Tapınağı ve Tegalalang Pirinç Terasları gibi yerleri keşfedebilirsiniz.
5. Lizbon, Portekiz: Bu sahil şehri zengin tarihi, etkileyici mahalleleri ve lezzetli yemekleriyle ünlüdür. Günlük 500 dolarlık bir bütçeyle rahat bir otel veya dairede konaklayabilir, çeşitli Portekiz restoranlarında yemek yiyebilir ve Belém Kulesi, Jerónimos Manastırı ve Alfama semti gibi cazibe merkezlerini ziyaret edebilirsiniz.

S4: Günlük 250 dolarlık bir bütçeyle ziyaret edilebilecek 5 tatil destinasyonunu listeleyebilir misin?

C4: Elbette! İşte günlük 250 dolarlık bir bütçeyle keyifli bir deneyim yaşayabileceğiniz beş tatil destinasyonu:

1. Chiang Mai, Tayland: Bu kuzey Tayland şehri, sakin atmosferi, zengin kültürel deneyimleri ve güzel tapınaklarıyla ünlüdür. Günlük 250 dolarlık bir bütçeyle bütçe otellerde veya pansiyonlarda konaklayabilir, yerel restoranlarda lezzetli Tayland yemeklerinin tadını çıkarabilir ve Doi Suthep, Filatropi Doğa Parkı ve Gece Pazarı gibi yerleri keşfedebilirsiniz.
2. Prag, Çek Cumhuriyeti: Bu tarihi şehir, etkileyici mimarisi, tarihi mekânları ve uygun fiyatlarıyla bütçe gezginleri için harika bir seçenektir. Günlük bütçenizle bütçe otellerde veya hostellerde konaklayabilir, yerel restoranlarda yemek yiyebilir ve Prag Kalesi, Charles Köprüsü ve Eski Şehir Meydanı gibi yerleri ziyaret edebilirsiniz.
3. Meksiko Şehri, Meksika: Bu canlı ve çeşitli şehir, tarihi, sanatı ve lezzetli mutfağıyla dikkat çeker. Günlük 250 dolarlık bir bütçeyle bütçe otellerde veya Airbnb'de konaklayabilir, sokak yemek tezgâhlarında veya yerel restoranlarda yemek yiyebilir ve Frida Kahlo Müzesi, Chapultepec Parkı ve Zócalo gibi yerleri ziyaret edebilirsiniz.
4. Krakov, Polonya: Bu tarihi şehir, güzel mimarisi, zengin kültürel deneyimleri ve uygun fiyatlarıyla dikkat çeker. Günlük 250 dolarlık bir bütçeyle bütçe otellerde veya hostellerde konaklayabilir, yerel restoranlarda Leh mutfağının tadını çıkarabilir ve Wawel Kalesi, Ana Meydan ve Auschwitz-Birkenau Anıt ve Müzesi gibi yerleri ziyaret edebilirsiniz.
5. Hanoi, Vietnam: Bu hareketli şehir tarih, kültür ve lezzetli sokak yemekleri sunar. Günlük 250 dolarlık bir bütçeyle bütçe otel veya pansiyonda konaklayabilir, yerel restoranlarda Vietnam mutfağının tadını çıkarabilir ve Ho Chi Minh Mozolesi, Eski Şehir ve Edebiyat Tapınağı gibi yerleri keşfedebilirsiniz.

S5: Günlük 100 dolarlık bir bütçeyle ziyaret edilebilecek 5 tatil destinasyonunu listeleyebilir misin?

C5: Elbette! İşte günlük 100 dolarlık bir bütçeyle keyifli bir deneyim yaşayabileceğiniz beş tatil destinasyonu:

1. Siem Reap, Kamboçya: Bu şehir, muhteşem Angkor Wat tapınak kompleksine giden kapıdır. Günlük 100 dolarlık bir bütçeyle bütçe dostu bir pansiyonda konaklayabilir, yerel restoranlarda lezzetli Kamboçya yemeklerinin tadını çıkarabilir ve Angkor tapınaklarını bir günlük geçişle ziyaret edebilirsiniz.
2. Sofya, Bulgaristan: Bulgaristan'ın başkenti Sofya, tarih, mimari ve uygun fiyatların bir karışımını sunar. Bütçenizle bütçe hostel veya pansiyonda konaklayabilir, yerel restoranlarda yemek yiyebilir ve Alexander Nevski Katedrali ve Vitosha Dağı gibi yerleri ziyaret edebilirsiniz.
3. Katmandu, Nepal: Bu canlı şehir Himalayaların kapısıdır ve tarih, kültür ve macera sunar. Günlük 100 dolarlık bir bütçeyle bütçe dostu bir pansiyonda veya hostelinde konaklayabilir, yerel restoranlarda Nepal

mutfağının tadını çıkarabilir ve Boudhanath Stupa, Durbar Meydanı ve Swayambhunath Tapınağı gibi yerleri ziyaret edebilirsiniz.

4. Lviv, Ukrayna: Bu çekici şehir güzel mimari, zengin tarih ve uygun fiyatlar sunar. Günlük 100 dolarlık bir bütçeyle hostel veya pansiyonda konaklayabilir, yerel kafelerde ve restoranlarda yemek yiyebilir ve Pazar Meydanı, Lviv Opera Binası ve Yüksek Kale Parkı gibi yerleri keşfedebilirsiniz.
5. La Paz, Bolivya: Bu yüksek rakımlı şehir yerli ve İspanyol kolonyal etkilerin benzersiz bir karışımını sunar. Günlük 100 dolarlık bir bütçeyle bütçe otel veya hostelde konaklayabilir, yerel restoranlarda Bolivya mutfağının tadını çıkarabilir ve Cadılar Pazarı, Ay Vadisi ve Mi Teleférico teleferik sistemi gibi yerleri ziyaret edebilirsiniz.

S6: Günlük 50 dolarlık bir bütçeyle ziyaret edilebilecek 5 tatil destinasyonunu listeleyebilir misin?

C6: Tabii ki! İşte günlük 50 dolarlık bir bütçeyle temel ama keyifli bir deneyim yaşayabileceğiniz beş tatil destinasyonu:

1. Pokhara, Nepal: Bu göl kıyısındaki şehir, Annapurna dağ silsilesinin muhteşem manzaralarını sunar ve bütçe seyahatçileri arasında popülerdir. Günlük 50 dolarlık bir bütçeyle bütçe dostu bir pansiyon veya hostelde konaklayabilir, yerel restoranlarda yemek yiyebilir ve göl kıyısını yürüyerek veya bisiklet kiralayarak keşfedebilirsiniz.
2. Vientiane, Laos: Bu sakin başkent şehri rahat bir atmosfer, Budist tapınaklar ve uygun fiyatlar sunar. Bütçenizle bütçe hostel veya pansiyonda konaklayabilir, sokak yemek tezgahlarında veya yerel restoranlarda yemek yiyebilir ve Pha That Luang stupa ve Patuxai anıtı gibi yerlere gidebilirsiniz.
3. Granada, Nikaragua: Bu kolonyal şehir, renkli mimari, zengin bir tarih ve bütçe dostu fiyatlar sunar. Günlük 50 dolarlık bir bütçeyle bütçe hostel veya pansiyonda konaklayabilir, Nikaragua mutfağını yerel restoranlarda deneyebilir ve şehir merkezini keşfedebilir veya yakındaki Mombacho Yanardağı'na gezi yapabilirsiniz.
4. Tiflis, Gürcistan: Bu çekici şehir tarih, kültür ve uygun fiyatların bir karışımını sunar. Günlük 50 dolarlık bir bütçeyle bütçe hostel veya pansiyonda konaklayabilir, yerel kafelerde ve restoranlarda yemek yiyebilir ve Narikala Kalesi, Kutsal Üçlü Katedrali ve kükürtlü banyolar gibi yerleri ziyaret edebilirsiniz.
5. Dahab, Mısır: Sinai Yarımadası'ndaki bu sakin plaj kasabası bütçe seyahatçileri arasında popülerdir ve uygun fiyatlı konaklama ve yeme seçenekleri sunar. Günlük 50 dolarlık bir bütçeyle bütçe hostel veya pansiyonda konaklayabilir, yerel restoranlarda yemek yiyebilir ve şnorkelle dalış yapma veya yakındaki çölleri keşfetme gibi aktivitelerle katılabilirsiniz.

Verilen bütçelere yapılan öneriler incelendiğinde söz konusu destinasyonlarının tamamının turistik bölgeler olduğu görülmektedir. Ayrıca önerilerde bütçe düşürüldükçe lüks ve konfordan uzaklaşıldığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla ChatGPT'nin bütçeye göre yaptığı tatil planlamalarının mantıksal karşılığı olduğu görülmektedir.

Öneriler incelendiğinde ulaşımına ilişkin herhangi bir öneride bulunulmadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte önerilere ilişkin ifadelerin belli bir kalıp içerisinde kurgulandığı görülmektedir. Öncelikle bölge ve ülkenin adı yazılmakta daha sonra bölgenin özelliklerine ilişkin bir ifade ile devam edilmektedir. Sonraki cümle kalıbı konaklama ve ardından yeme-içme faaliyetlerine ilişkin olduğu görülmektedir. Son olarak yapılabilecek etkinliklere yer verilerek öneri tamamlanmaktadır.

4.2. Nitel Analizler

Çalışmada MAXQDA yazılımı kullanılarak ChatGPT tarafından üretilen yanıtlar üzerinde frekans analizi yapılmıştır. Frekans olarak en az 5 defa veya daha fazla tekrarlanan kelimelere odaklanılmıştır. Elde edilen frekans analizi sonuçlarına yönelik bir kelime bulutu oluşturulmuştur. Frekans analizi yapılırken kelime birleştirmesi yapılmamıştır. Bununla birlikte bağlaçlar elemine edilmiştir. Kelime bulutu ve frekans analizine göre, verilen yanıtlarda en sık kullanılan kelimeler "konaklayabilir" (28), restoranlarda (26) ve yemek (22) olduğu görülmektedir. Bununla birlikte ziyaret (20), yerel (19), yiyebilir (19) tatil (14), pansiyonda (10), keşfedebilirsiniz (9) ifadelerinin frekansları dikkate değerdir. Diğer kullanılan kelimelerle ilgili istatistikler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Kelime Frekansları

Sözcük	Harf Sayısı	Frekans	Derece	Sözcük	Harf Sayısı	Frekans	Derece
Konaklayabilir	14	28	1	Destinasyonu	12	7	15
Restoranlarda	13	26	2	Uygun	5	7	15
Yemek	5	22	3	Otel	4	6	17
Ziyaret	7	20	4	Dalış	5	6	17
Yerel	5	19	4	Destinasyonunu	14	6	17
Yiyebilir	9	19	6	Güzel	5	6	20

Tatil	5	14	6	Hostel	6	6	20
Pansiyonda	10	10	8	Lüks	4	6	20
Keşfedebilirsiniz	17	9	9	Tarih	5	6	20
Otelde	6	9	10	Zengin	6	6	20
Tarihi	6	9	11	Cazibe	6	5	29
Çeşitli	7	8	12	Kalesi	6	5	29
Ünlüdür	7	8	12	Lezzetli	8	5	29
Canlı	5	7	12	Mutfağının	10	5	29

Kaynak: MAXQDA aracılığı ile yazar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 1’de yer alan kelime bulutu incelendiğinde frekans analizine uygun olarak “konaklama” ve “restorana” ilişkin kelimelerin bulutta en çok yeri kapladığı görülmektedir.

Şekil 1: Kelime Bulutu

Kaynak: MAXQDA aracılığı yazar tarafından oluşturulmuştur.

Kelime bulutunda verilen cevaplardaki ifadelerin büyük oranda turizm ürünlerine yönelik olduğu görülmektedir. Konaklama ve restoranlara ilişkin ifadelerin yanında “şehir”, “yerel”, “zengin”, “ünlüdür”, “tatil”, “tarih”, “lüks” gibi ifadeler göze çarpmaktadır.

Aşağıda Şekil 2’de en çok kullanılan ifade olan “restoranlarda” kelimesine yönelik etkileşimli kelime ağacı verilmiştir. Şekil incelendiğinde İtalyan, Leh, Vietnam, Nepal ve Bolivya mutfağından destinasyon ismi ile bahsedildiği (örn. İtalyan mutfağı) görülmektedir. Tayland ve Kamboçya için ise “mutfak” yerine “yemekleri” ifadesi lezzetli olarak nitelendirilmiştir.

Şekil 2: Etkileşimli Kelime Ağacı (Restoranlarda)

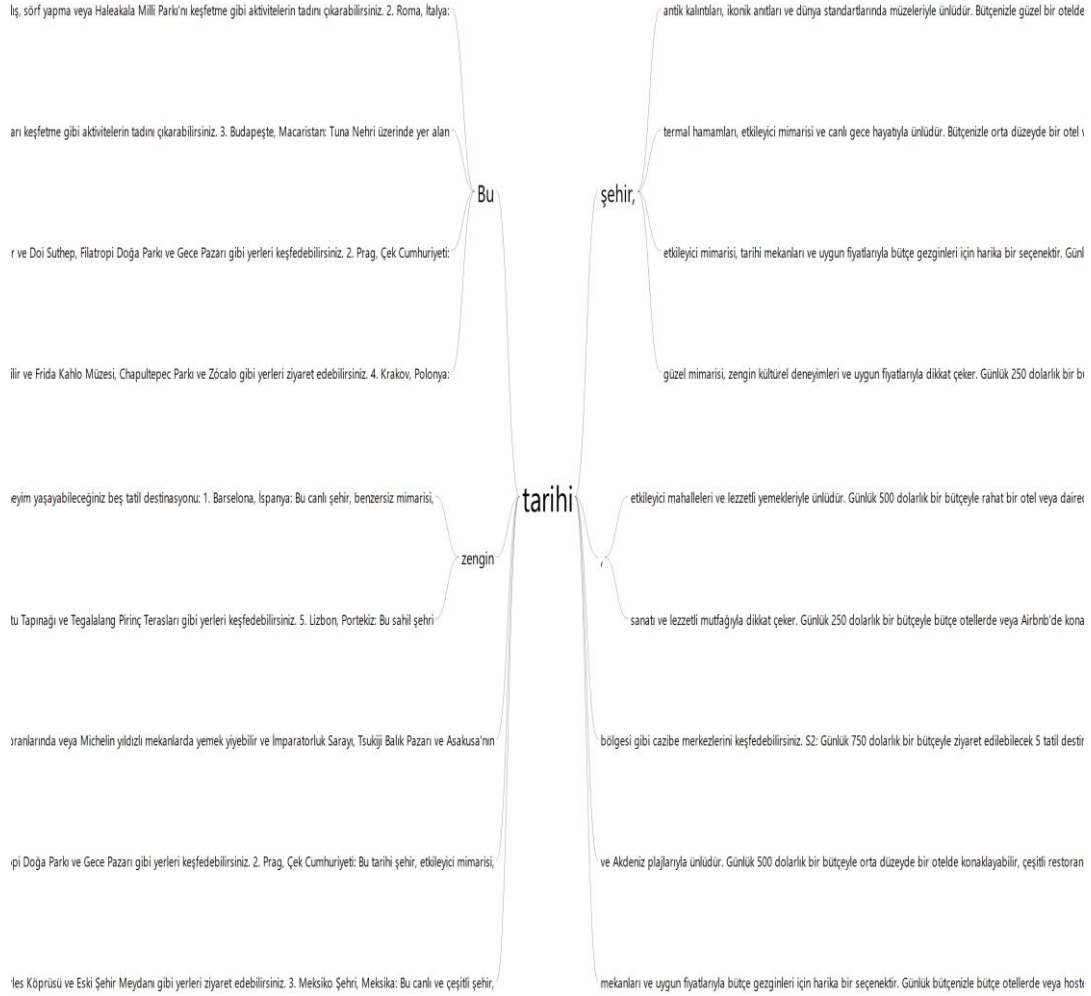

Kaynak: MAXQDA aracılığı ile yazar tarafından oluşturulmuştur.

Her ne kadar Tayland ve Kamboçya için mutfağı yerine yemekleri ifadesi ChatGPT tarafından kullanılsa da iki destinasyonlarında önemli mutfak kültürüne sahip olduğunu söylemek gerekmektedir (Berno vd., 2019; Neill ve Say, 2021).

Aşağıda Şekil 3'te tarihi kelimesine yönelik olarak etkileşimli kelime ağacı verilmiştir. Buna göre yapılan nitelendirmelerin birçoğunun şehirler üzerine olduğu görülmektedir. Bununla birlikte bu kullanımın “tarihi şehir” ve “zengin tarihi” gibi dizelerle oluşturulduğu ve mekânlara da atıf verildiği tespit edilmiştir.

Şekil 3: Etkileşimli Kelime Ağacı (Tarihi)

Kaynak: MAXQDA aracılığı ile yazar tarafından oluşturulmuştur.

“Tarihi şehir” kelime dizesinin sonrasındaki ifadelerin tamamında “mimarî” ile ilgili bilgilendirmelerin yer aldığı görülmüştür. Bu durumda ChatGPT'nin tarihi bir şehri betimlerken mimariyi ön plana çıkardığı söylenebilir.

SONUÇ

İnternetin yükselişi ve bilgi iletişim teknolojilerindeki ilerlemeler, çeşitli endüstrilerde değişikliklere ve rekabetin artmasına yol açmıştır (de Oliveira Belino Bonfim vd., 2022). Dolayısıyla pazarlama çalışmalarının güncelliğini korumak ve etkinliklerinin artırılması için teknolojik gelişmelerin yakından takip edilmesine ihtiyaç olduğu söylenebilir. Yapay zeka yakın gelecekte birçok farklı alanla beraber pazarlamada da potansiyeli yüksek bir teknolojik araç olarak görülmektedir (Erul ve Işın, 2023). Dolayısıyla zaman içerisinde bu potansiyellerin ortaya çıkması ile pazarlama anlayışında önemli değişimlerin olabileceği söylenebilir.

Araştırmada ChatGPT tarafından verilen yanıtlar analiz edildikten sonra, öncelikle destinasyonların bilinen özelliklerinin vurgulandığı ve verilen bütçeye dayanarak önerilerde bulunduğu görülmüştür. İlk öneri konaklamayla ilgiliyken, bunu yemek seçenekleri ve bölgeye özgü aktiviteler takip etmektedir. Ancak bu öneriler için ChatGPT'nin bütçeyi göz önünde bulundurduğu görülmüştür. Dolayısıyla Ahn'ın (2023) belirttiği gibi Web'de gezinmeye kıyasla, ChatGPT en son araştırmalar ve yapay zeka kullanarak önerilerle hızlı bir şekilde özelleştirilmiş yanıtlar sağladığı, bu çalışmada da görülmüştür. Kişiselleştirilebilen içerik üretimi ve önceden yüklenen veriler üzerinden işlem yapması sayesinde anlık manipülasyona karşı direnci, ChatGPT'ye geleneksel arama motorlarından farklılaştırmaktadır. Ancak, ChatGPT gibi dil modellerinin ürettiği çıktının kalitesi, eğitildikleri verilerin kalitesi ve miktarına bağlıdır (Biswas, 2023). Potansiyel önyargılar, sürekli insan gözetimi ihtiyacı ve yanlış kullanım olasılığı, ChatGPT'nin sınırlı olmayan zorluklardır (Kasneci vd., 2023). Dolayısıyla ChatGPT tarafından üretilen içerikler, doğruluklarını sağlamak için pratik testlere ve insan doğrulamasına ihtiyaç duymaktadır (Kim, 2023; Macdonald vd., 2023). Bununla birlikte

ChatGPT aynı komuta her zaman aynı içerikle karşılık vermemektedir. Bir sohbet akışı içerisinde üretilen içerikler daha önce üretilenlerden etkilenmektedir. Hatta sohbet akışı olmaksızın her seferinde yeni baştan başlayarak aynı komutlar girilse dahi üretilen çıktı farklı olabilmektedir (Güçlütürk, 2022).

Tatil önerileri için sağlanan yanıtları incelendiğinde, ChatGPT'de tekrarlanan kavramların “konaklama”, “restoranlar” ve “gezilecek yerler” olduğu gözlemlenmiştir. Konaklama, restoranlar ve gezilecek yerler turistlerin tatil deneyimlerini etkileyen önemli faktörlerdir (Lew, 2011; Mehmetoglu ve Normann, 2013). Dolayısıyla cevaplarda bu kelimelerin tekrarlı olarak yer almasının son derece doğal olduğu düşünülmektedir. Ancak, muhtemelen konum bilgisi verilmemesi, sorulan soruların detaylandırılmamış olması ve herhangi bir kısıt belirtilmemiş olması nedeniyle ChatGPT'nin ulaşım konusunda öneride bulunmadığı düşünülmektedir. Bununla birlikte, yanıtların bir sistematik dâhilinde verildiği görülmektedir.

ChatGPT gerçek zamanlı verilere erişme yeteneğine sahip değildir ve hâlihazırda yüklenmiş olan mevcut bilgilere cevaplarını dayandırmaktadır. Dolayısıyla destinasyonlardaki hızlı fiyat değişimleri, doğal afetler ya da diğer gelişmeler konusunda performansı mevcut haliyle son derece tartışmalıdır. Bununla beraber ChatGPT bir rezervasyon web sitesine yönlendirme yapmamaktadır. Cevaplar yalnızca algoritmasına yüklenen verilerden oluşmaktadır. ChatGPT gerçek zamanlı verilere erişme yeteneğini kazandığında, potansiyel olarak devrim niteliği taşıyacak uygulamaların önünü açacağı düşünülmektedir. Bilge (2023) ChatGPT gibi yapay zeka dil modellerinin geliştirilebilir olmasının farklı turizm süreçlerine dahil olacağını öngörmektedir.

ChatGPT'nin işletmeleri ve destinasyonları yeni pazarlama stratejileri geliştirmeye teşvik edeceği ve yapay zekâ teknolojisinin hızlı ilerlemesinin yöneticilerin yönetim açısından çalışmalarını kolaylaştıracağı ancak pazarlama alanında yeni zorluklar sunacağı düşünülmektedir. Tüketici perspektifinden bakıldığında, ChatGPT, tarafsız bilgiye hızlı ve kolay erişimin yeni bir çağına ilk adım olabilir. Bununla birlikte, ChatGPT'nin erken aşama sonuçlarına yüzeysel bakıldığını unutmamak gerekir. Mevcut bilgiyle ChatGPT kullanım pratiklerinin sınırlarını belirlemek zordur. Bu nedenle, sınırları zorlamak ve daha kullanışlı hale getirmek için daha fazla sayıda çok disiplinli çalışma yapılmalıdır. Erul ve Işın'ın (2023) çalışmalarında ifade ettiği gibi ChatGPT, turizmde birçok alanda önemli katkı sağlayacak bir potansiyele sahiptir.

Araştırmanın Sınırlılıkları ve Gelecek Araştırmalar

Araştırma süresince ChatGPT 4 modeli kullanılmıştır. Bu nedenle, önceki ve gelecekteki modeller için performans ve değerlendirme kriterleri bu çalışmadakinden farklılık gösterebilir. Bu keşifsel çalışma, ChatGPT kullanımı için tahminsel uygulamalara yönelik bir test içermektedir. Dolayısıyla elde edilen bilgilerin doğruluğundan daha çok sistematığı anlaşılmasına çalışılmıştır. Bununla birlikte bulgular, ChatGPT algoritması tarafından üretilen sonuçları temsil etmektedir ve bazı içerikler doğru olmayabilir. Ayrıca yine algoritma sebebiyle ChatGPT'nin cevaplarında öneriler açısından bir standart olmaması (daha önce hiçbir komut işlenmemesine rağmen genellikle farklı cevaplar vermesi) algoritma açısından bir zayıflık gibi görülebilir. Bu çalışma kapsamında yapay zeka konusunda uzmanlığı olan bir akademisyenden görüş alınmamış ve sonuçlar yine alanında uzman araştırmacılar tarafından değerlendirilmemiştir. Dolayısıyla çalışmadaki içerik ve sonuçların kapsamı, araştırmacının konuyla ilgili bilgi düzeyi ile sınırlıdır. Bu çalışmada elde edilen verilerin doğruluğunu ispatlamak yerine, yapay zekânın turizm pazarlaması üzerindeki potansiyel etkisi incelemiş ve geleceğe dair tahminlerde bulunulmuştur. Bu çalışmanın sonuçları dikkatli bir şekilde yorumlanmalı ve yapay zekânın turizm pazarlamasında potansiyel kullanımlarını ve kısıtlamalarını tam olarak anlamak için daha fazla araştırma yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Ahn, C. (2023). Exploring ChatGPT for information of cardiopulmonary resuscitation. *Resuscitation*, 185. <http://doi.org/10.1016/j.resuscitation.2023.109729>
- Alafnan, M., Dishari, S., Jovic, M., ve Lomidze, K. (2023). ChatGPT as an educational tool: Opportunities, challenges, and recommendations for communication, *Business Writing, and Composition Courses*, 3. 60-68. <https://doi.org/10.37965/jait.2023.0184>
- Berno, T., Dentice, G., ve Wisansing, J. (2019). Kin kao laew reu young ('Have You Eaten Rice Yet')?: A New Perspective on Food and Tourism in Thailand. *Food Tourism in Asia*. https://doi.org/10.1007/978-981-13-3624-9_2
- Bhattacharya, K., Bhattacharya, A. S., Bhattacharya, N., Yagnik, V. D., Garg, P., ve Kumar, S. (2023). ChatGPT in surgical practice—a new kid on the block. *Indian Journal of Surgery*. <http://doi.org/10.1007/s12262-023-03727-x>
- Bilge, A. C. (2023). Bir yapay zekâ destekli dil modeli olan chatGPT'nin turizm sektöründe potansiyel ve hayata geçen uygulamaları. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 10(3), 139-155.

- Biswas, S. S. (2023). Potential use of Chat GPT in global warming. *Annals of Biomedical Engineering*. <http://doi.org/10.1007/s10439-023-03171-8>
- Cherkasova, L. (2023). Digitalization as an innovative component of the national and regional tourist product. *15th International Scientific Conference on Precision Agriculture and Agricultural Machinery Industry, INTERAGROMASH 2022*, (s. 322-330).
- Cyphert, A. B. (2021). *A human being wrote this law review article: GPT-3 and the practice of law*. WVU College of Law Research Paper Forthcoming, <https://ssrn.com/abstract=4090984>
- Coşkun, R., Altunışık, R., Bayraktaroğlu, S., ve Yıldırım, E. (2015). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri: Sakarya, Sakarya Yayıncılık*
- de Oliveira Belino Bonfim, I., Teles, M. A., Gomes, B. M., ve Chavez, E. S. (2022). Tour agencies in Curitiba /PR- Brazil and their social representaion as a result of technological innovations. *PASOS Revista de Turismo y Patrimonio Cultural*, 20(4), 823-835. <http://doi.org/10.25145/j.pasos.2022.20.055>
- Deng, J., ve Lin, Y. (2022). The benefits and challenges of chatGPT: An overview. *Frontiers in Computing and Intelligent Systems*, 2(2), 81–83. <https://doi.org/10.54097/fcis.v2i2.4465>
- Dong, Z. (2022). Research on image perception of red tourism scenic spot based on computer text data - a case study of jiaxing nanhu scenic spot. *6th International Conference on Electronic Information Technology and Computer Engineering, EITCE 2022* (s. 1272-1276). ACM International Conference Proceeding Series. <http://doi.org/10.1145/3573428.3573654>
- Dwivedi, Y. K., Kshetri, N., Hughes, L., Slade, E. L., Jeyaraj, A., Kar, A. K., . . . Albashrawi, M. A. (2023). “So what if ChatGPT wrote it?” Multidisciplinary perspectives on opportunities, challenges and implications of generative conversational AI for research, practice and policy. *International Journal of Information Management*, 71. <http://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2023.102642>
- Erul, E., ve Işın, A. (2023). ChatGPT ile sohbetler: Turizmde chatGPT'nin önemi (Chats with ChatGPT: Importance of ChatGPT in Tourism). *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 11(1), 780-793.
- Floridi, L., ve Chiriatt, M. (2020). GPT-3: Its nature, scope, limits, and consequences. *Minds and Machines*, 30, 681-694. <http://doi.org/10.1007/s11023-020-09548-1>
- Gilson, A., Safranek, C. W., Huang, T., Socrates, V., Taylor, R. A., ve Chartash, D. (2023). How does ChatGPT perform on the United States medical licensing examination? The Implications of Large Language Models for Medical Education and Knowledge Assessment. *JMIR Medical Education*. <http://doi.org/10.2196/45312>
- Gimpel, H., Hall, K., Decker, S., Eymann, T., Lämmermann, L., Mädeche, A., . . . Vandirck, S. (2023). Unlocking the power of generative AI models and systems such as GPT-4 and ChatGPT for higher education. *Hohenheim Discussion Papers in Business, Economics and Social Sciences*.
- Guerra-Pujol, F. E. (2023). How i learned to love GPT-3. *UCF Faculty Focus*, 22(1), 25.
- Guzzo, T., Ferri, F., ve Grifoni, P. (2022). What factors make online travel reviews credible? the consumers' credibility perception-concept model. *Societies*, 12(2). <http://doi.org/10.3390/soc12020050>
- Güçlütürk, O. G. (2022). ChatGPT ile üretilen içeriklerin eser niteliğinin 5846 sayılı fikir ve sanat eserleri kanunu bakımından değerlendirilmesi. *Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2, 1899-1918.
- Haktanır, E., Kahraman, C., Şeker, K., ve Doğan, O. (2022, November 15). Future of digital transformation. *Intelligent Systems in Digital Transformation*, 611–638. https://doi.org/10.1007/978-3-031-16598-6_26
- Hua, L., Ramayah, T., Ping, T., ve Cheah, J. (2017). Social media as a tool to help select tourism destinations: The case of malaysia. *Information Systems Management*, 34, 265-279. <https://doi.org/10.1080/10580530.2017.1330004>
- Jiménez-Barreto, J., Rubio, N., Mura, P., Sthapit, E., ve Campo, S. (2023). “Ask Google assistant where to travel” tourists' interactive experiences with smart speakers: an assemblage theory approach. *Journal of Travel Research*, 62(4), 734-752. <http://doi.org/10.1177/00472875221094073>
- Kasneci, E., Sessler, K., Küchemann, S., Bannert, M., Dementieva, D., Fischer, F., . . . Kutyniok, G. (2023). ChatGPT for good? On opportunities and challenges of large language models for education. *Learning and Individual Differences*, 103. <http://doi.org/10.1016/j.lindif.2023.102274>
- Katz, D. M., Bommarito, M. J., Gao, S., ve Arredondo, P. (2023). GPT-4 passes the bar exam. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.4389233>
- Kazak, A., Sergeeva, E., Kushkhova, Z., Ryykina, O., ve Tsay, E. (2022). Information technologies and E-commerce in education in the sphere of tourism and hospitality. *2022 International Scientific Conference on Fundamental*

- and Applied Scientific Research in the Development of Agriculture in the Far East, AFE 2022. 371. Tashkent: EDP Sciences. <http://doi.org/10.1051/e3sconf/202337105009>
- Khalil, M., ve Er, E. (2023). Will ChatGPT get you caught? Rethinking of plagiarism detection. ArXiv, abs/2302.04335. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2302.04335>
- Kim, S.-G. (2023). Using ChatGPT for language editing in scientific articles. *Maxillofacial Plastic and Reconstructive Surgery*. <http://doi.org/10.1186/s40902-023-00381-x>
- Lew, A. (2011). Understanding Experiential Authenticity through the Best Tourism Places. *Tourism Geographies*, 13, 570-575. <https://doi.org/10.1080/14616688.2011.588245>
- Lim, W. M., Gunasekara, A., Pallant, J. L., Pallant, J. I., ve Pechenkina, E. (2023). Generative AI and the future of education: Ragnarök or reformation? A paradoxical perspective from management educators. *The International Journal of Management Education*, 21(2). <http://doi.org/10.1016/j.ijme.2023.100790>
- Liu, Q., ve Wei, Q. (2023). Computer-aid internet of things system structure for urban tourist attractions. *Computer-Aided Design and Applications*, 20(S2), 131-142. <http://doi.org/10.14733/cadaps.2023.S2.131-142>
- Liu, Y. (2022). Analysis of tourist destination image perception based on web data mining technology - take Wuzhen Scenic Area in Zhejiang Province as an example. *6th International Conference on Electronic Information Technology and Computer Engineering, EITCE 2022* (s. 1327-1331). ACM International Conference Proceeding Series. <http://doi.org/10.1145/3573428.3573664>
- Lu, J., Xiao, X., Xu, Z., Wang, C., Zhang, M., ve Zhou, Y. (2021). The potential of virtual tourism in the recovery of tourism industry during the COVID-19 pandemic. *Current Issues in Tourism*, 25, 441-457. <https://doi.org/10.1080/13683500.2021.1959526>
- Macdonald, C., Adeloye, D., Sheikh, A., ve Rudan, I. (2023). Can ChatGPT draft a research article? An example of population-level vaccine effectiveness analysis. *Journal of Global Health*, 13. <http://doi.org/10.7189/jogh.13.01003>
- Mai, H. T., Huy, D. T., Hoa, L. H., ve Trang, T. D. (2023). Digital and technological solutions for Vietnam tourism services development. *4th International Conference on Data and Information Sciences, ICDIS 2022* (s. 515-522). Lecture Notes in Networks and Systems. http://doi.org/10.1007/978-981-19-5292-0_48
- Mehmetoglu, M., ve Normann, Ø. (2013). What influences tourists' overall holiday experience? Tourism company products versus destination products. *European Journal of Tourism Research*, 6(2), 183-191.
- Neill, L., ve Say, L. (2021). Touristic gazing and tasting in the Cambodian cuisine. *Journal of Gastronomy and Tourism*, 5(3), 129-143.
- OpenAI. (2023). *Product GPT-4*. (3 Nisan 2023) <https://openai.com/product/gpt-4>
- Pradhan, D., Moharana, T. R., ve Malik, G. (2023). Influence of celebrity, destination and tourist personality on destination attachment and revisit intention: Moderating roles of endorsement embeddedness, destination crowding and gender. *Journal of Destination Marketing and Management*, 27. <http://doi.org/10.1016/j.jdmm.2022.100754>
- Robinson, B. (2023). Speculative propositions for digital writing under the new autonomous model of literacy. *Postdigital Science and Education*, 5, 117-135. <http://doi.org/10.1007/s42438-022-00358-5>
- Roth-Cohen, O., ve Lahav, T. (2018). Going undercover: Online domestic tourism marketing communication in closed and open Facebook groups. *Journal of Vacation Marketing*, 25, 349-362. <https://doi.org/10.1177/1356766718796054>
- Salvagno, M., Taccone, F. S., ve Gerli, A. G. (2023). Can artificial intelligence help for scientific writing? *Critical Care*, 27(1). <http://doi.org/10.1186/s13054-023-04380-2>
- Sánchez Rivero, M., Murillo González, L., ve Rodríguez Rangel, M. C. (2022). The online reputation of tourism brands and their dependence on pandemic scenarios: An analysis of the "Hospederías De Extremadura" brand before and during COVID-19. *Journal of Environmental Management and Tourism*, 13(8), 2333-2347. [http://doi.org/10.14505/jemt.v13.8\(64\).25](http://doi.org/10.14505/jemt.v13.8(64).25)
- Seyidoğlu, H. (2020). *Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı (12. Baskı)*, İstanbul: Güzem Can Yayınları
- Simshaw, D. (2022). Access to A.I. justice: Avoiding an inequitable two-tiered system of legal services. *Yale Journal of Law & Technology*.
- Subramani, M., Jaleel, I., ve Mohan, S. K. (2023). Evaluating the performance of ChatGPT in medical physiology university examination of phase IMBBS. *Advances in physiology education*, 47(2), 270-271. <http://doi.org/10.1152/advan.00036.2023>

- Suhud, U., Allan, M., Prihandono, D., ve Monoarfa, T. A. (2023). We are cyborgs: The role of narcissism and self-esteem to become social media and tourism addicts. *International Journal of Data and Network Science*, 7(1), 73-82. <http://doi.org/10.5267/j.ijdns.2022.12.004>
- Tingiris, S., ve Kinsella, B. (2021). *Exploring GPT-3*. Packt Publishing.
- Tlili, A., Shehata, B., Adarkwah, M. A., Bozkurt, A., Hickey, D. T., Huang, R., ve Agyemang, B. (2023). What if the devil is my guardian angel: ChatGPT as a case study of using chatbots in education. *Smart Learning Environments*, 10(1). <http://doi.org/10.1186/s40561-023-00237-x>
- UNWTO. (2023). (8 Ekim 2023) <https://www.unwto.org/news/tourism-on-track-for-full-recovery-as-new-data-shows-strong-start-to-2023#:~:text=New%20Data%20from%20UNWTO%3A%20What%20We've%20Learned&text=Overall%2C%20international%20arrivals%20reached%2080,continued%20to%20show%20its%20resi>
- Volchek, K., ve Brysch, A. (2023). Metaverse and tourism: From a new niche to a transformation. *30th Annual International eTourism Conference, ENTER 2023* (s. 300-311). Springer Proceedings in Business and Economics. http://doi.org/10.1007/978-3-031-25752-0_32
- Vrana, V., ve Zafiroopoulos, K. (2006). Tourism agents' attitudes on internet adoption: an analysis from Greece. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 18, 601-608. <https://doi.org/10.1108/09596110610703039>
- Zang, F. (2022). Application analysis of web data mining technology in tourism operation – a case study of Chunan Qiandao Lake scenic area. *Proceedings of the 2022 6th International Conference on Electronic Information Technology and Computer Engineering*. <https://doi.org/10.1145/3573428.3573629>

Etik Onay

Bu çalışma, katılımcılardan birebir veri toplamayı gerektiren araştırma kapsamına girmediği ve veriler ikincil veri olarak elde edildiği için etik kurul onayı gerektirmeyen çalışmalar arasında yer almaktadır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışmada potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.